

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till:
maria.lidstrom@regeringskansliet.se
s.sf@regeringskansliet.se

Dnr S2023/01906

Betänkandet Ett modernare socialförsäkringsskydd för gravida (SOU 2023:23)

Förvaltningsrätten i Stockholm har, utifrån de utgångspunkter som domstolen har att beakta, inget att erinra mot förslagen som lämnas i betänkandet. Förvaltningsrätten vill dock lämna följande synpunkter på utredningens förslag.

I befintlig lagtext och även i betänkandet benämns den gravida genomgående som kvinna. Enligt lagen (1972:119) om fastställande av köns-tillhörighet i vissa fall kan en person under de förutsättningar som anges i lagen få fastställt att han eller hon har en annan könstillhörighet än den som framgår av folkbokföringen. Ett sådant fastställande kan resultera i att personen byter kön i folkbokföringen utan att några kroppsliga ingrepp görs. Det är alltså möjligt att en person som efter ändring i folkbokföringen är registrerad som man blir gravid och då omfattas av socialförsäkringsskyddet för gravida. Av denna anledning och med hänsyn till domstolens tillämpning av de föreslagna författningsbestämmelserna anser förvaltningsrätten att användandet av en könsneutral benämning på den gravida, i stället för begreppet kvinna, bör övervägas i det fortsatta arbetet med förslaget.

I förslag till ändring i socialförsäkringsbalken anges i 10 kap. 2 § andra stycket att ett förvärvsarbete med arbetsuppgifter som inte eller endast med stor svårighet kan utgöras på grund av den gravida kvinnans mage, ska anses vara fysiskt påfrestande. En annan formulering än ”den gravida kvinnans mage” bör övervägas för att motverka otydlighet och tillämpnings-svårigheter.

I förslag till ändring i socialförsäkringsbalken föreslås i 10 kap. 2 § första stycket att ”en försäkrad som är gravid” ska ändras till ”en gravid försäkrad” medan förstnämnda formulering finns kvar i 10 kap. 3 § första stycket och därtill även föreslås i den nya 3 b §. Detta bör ses över i det fortsatta lagstiftningsarbetet för att uppnå konsekvens i uttrycksättet.

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Maria Eka efter föredragning av förvaltningsrättsfiskalen Malin Köld.

Maria Eka

Malin Köld